

Ką mes sužinojome apie sąkytinę lengvai suprantamą kalbą?

Selsi yra projektas, kurio metu kalbame
apie lengvai suprantamą kalbą.

Šio projekto sutarties numeris:

2022-1-SI01-KA220-ADU-000087852

Šio projekto finansavimo pavadinimas: Erasmus +
KA220: bendradarbiavimas suaugusiųjų švietimo srityje.

Kiek laiko trunka šis projektas?

Šis projektas trunka:

- nuo 2022 metų lapkričio 1 dienos,
- iki 2024 metų spalio 31 dienos.

Šio projekto vadovas yra Zavod RISA (RISA).

Kokios organizacijos dalyvauja šiame projekte?

Šiame projekte dalyvauja: Dyslexiförbundet (DYS), Radiotelevizija Slovenija, Javni Zavod Ljubljana (RTVSLO), Università degli studi di Trieste (UNITS), Vilniaus Universitetas (VU), VŠĮ Informacijos kaupimo ir sklaidos centras (IKSC), Vieglas Valodas agentūra (VVA).

Ką žmonės galvoja apie sakytinę lengvai suprantamą kalbą?

Elisa Perego iš Triesto universiteto sako:

Šiame dokumente bus parašyta,

ką žmonės galvoja,

apie sakytinę lengvai suprantamą kalbą.

Sakytinė kalba yra tokia kalba,

kurią mes naudojame, kai šnekame.

Pavyzdžiui, kai:

- šnekame su kitu žmogumi,
- klausome, kaip kitas žmogus šneka,

tai vadiname sakytine kalba.

Šiame tekste yra parašyta,

kas man padėjo sužinoti,

ką žmonės galvoja,

apie šią kalbą.

Kad tai sužinočiau, aš dirbau su žmonėmis,

kurie yra iš skirtingų Europos šalių.

Kas mes esame?

Mes esame grupė žmonių, kurie mokosi apie sakytinę lengvai suprantamą kalbą.

Tai reiškia, kad mes mokomės,

kad galėtume suprasti, kada žmonėms yra:

- lengviau kalbėti,
- suprasti kitą žmogų.

Mes esame iš 5 šalių, kurios yra Europoje.

Šios šalys yra:

- Italija,
- Latvija,
- Lietuva,
- Slovėnija,
- Švedija.

Mes dirbame visi kartu.

Mūsų grupės pavadinimas yra **SELSI**.

SELSI pavadinimas reiškia

sąlytinė lengvai suprantama kalba

socialiniai įtraukčiai skatinti.

Socialinė įtrauktis reiškia,

kad visi žmonės visuomenėje

turi turėti vienodas galimybes,

pavyzdžiui, visi gali:

- dirbti,
- priimti sprendimus patys,
- gyventi bendruomenėje,
- suprasti informaciją.

Mes galvojame,

kad sakytinė lengvai suprantama kalba:

- yra labai svarbi.
- gali padėti žmonėms geriau gyventi.

Todėl mes norime **sužinoti naujų dalykų**

apie sakytinę lengvai suprantamą kalbą.

Ką mes norėjome sužinoti?

Mes norėjome sužinoti,

kas padeda žmonėms

lengviau bendrauti vienas su kitu.

Pavyzdžiui,

kai žmonės yra dienos centre,

arba kai žmonės lankosi,

kokioje nors valstybinėje institucijoje.

Valstybinė institucija yra, pavyzdžiui:

- ministerija,
- departamentas.

Čia dirba žmonės,

kurie sprendžia svarbius Lietuvos klausimus

ir stebi, kaip žmonės gyvena Lietuvoje.

Mes taip pat norėjome sužinoti,
kas padeda žmonėms,
kai jie klauso, kaip kalba kiti žmonės.

Pavyzdžiui, kai žmonės klauso:

- radijo.
- televizoriaus.
- audio knygų.

Audio knyga yra tokia knyga,
kurią galime klausyti.

Tai reiškia, kad šią knygą
kažkas perskaitė garsiai ir
tada ją įrašė į kompiuterį.

Todėl jūs galite ją klausyti, pavyzdžiui,
per kompiuterį.

Ką mes veikėme?

Mes paklausėme žmonių:

- kas jiems padeda, kad kiti žmonės lengviau juos suprastų.
- kas jiems padeda, kai jie klauso, kaip kalba kitas žmogus.

Mes išsiuntėme klausimus

žmonėms, kurie:

- kalba,
- rašo,
- rengia tekstus,

lengvai suprantama kalba.

Šiuos klausimus vadiname **klausimynu**.

Kas vyko vėliau?

Daug žmonių atsakė į klausimus.

Šie žmonės buvo suskirstyti

į dvi grupes:

- žmonės, kuriems reikia lengvai suprantamos kalbos. Jus vadiname **vartotojais**.
- žmonės, kurie padeda tiems, kam reikia lengvai suprantamos kalbos. Jus vadiname **ekspertais**. Šie žmonės taip pat ruošia informaciją, kuri yra parašyta lengvai suprantama kalba.

Pavyzdžiui, šie žmonės ruošia:

- audio knygas,
- pokalbių laidas,
- naujienas,
- taisykles ar instrukcijas.

Kas atsakė klausimyną?

Beveik 500 žmonių,

kurie gyvena Europoje, atsakė į mūsų klausimus.

Mažiau nei pusė žmonių, kurie atsakė į klausimus,

buvo žmonės, kuriems reikia

lengvai suprantamos kalbos.

Juos vadiname **vartotojais**.

Daugiau nei pusė žmonių, kurie atsakė į klausimus

buvo žmonės, kurie padeda tiems,

kam reikia lengvai suprantamos kalbos.

Juos vadiname **ekspertais**.

Žmonės, kurie atsakė į mūsų klausimus

buvo iš skirtingų šalių.

Jie buvo iš 15 Europos šalių.

Ką mes sužinojome?

Mes sužinojome,

kad žmonės, kuriems reikia lengvai suprantamos kalbos

ir žmonės, kurie jiems padeda

mėgsta panašius dalykus.

Pavyzdžiui, mes sužinojome,

kad kai žmonės bendrauja,

jiems yra labai svarbu vieta, kurioje jie kalbasi.

Jiems yra svarbu, kad šioje vietoje:

- būtų tylu ir ramu,
- būtų mažai žmonių,
- niekas neblaškėtų jų dėmesio.

Mes taip pat sužinojome,
kad žmonės, kuriems reikia
lengvai suprantamos kalbos mėgsta,
kai asmenys su kuriais jie bendrauja:

- juos gerbia,
- yra ramūs, geri ir kantrūs,
- žiūri jiems į akis,
- jų klauso,
- nepertraukia jų,
- kalba lėtai ir juos prajuokina,
- juos vadina vardu.

Taip pat sužinojome, kad žmonės, kuriems reikia lengvai suprantamos kalbos mėgsta, kai asmuo, su kuriuo jie kalba:

- daro pauzes, tai reiškia, kad kai žmogus kažką pasakoja, jis kartais sustoja kalbėti. Tai reiškia jis padaro pauzę. Kai pauzė baigiasi, jis kalba toliau.
- pakartoja sunkius žodžius ar sakinius,
- pasako pavyzdžius,
- kalba paprastais žodžiais,
- aiškiai paaiškina taisykles.

Taip pat jiems yra sunku kalbėti, kai:

- jie kalba apie savo jausmus,
- jie nesutinka su žmogumi, su kuriuo kalba.

Dar mes sužinojome, kad ekspertams,
kurie padeda tiems, kam reikia

lengvai suprantamos kalbos yra sunku:

- suprasti ko žmogus nori,
jeigu jo gerai nepažįsta.
- kalbėti lengvai suprantama kalba,
jeigu pokalbio metu jaučia stresą.
- kalbėti sakytine lengvai suprantama kalba.
- pakartoti sakinį ir pakeisti neaiškius žodžius.
- iš anksto suplanuoti apie ką jie kalbės.

Įdomūs faktai

Mes sužinojome, kad žmonės iš Italijos,
kurie naudoja sakytinę lengvai suprantamą kalbą,
mėgsta kai pokalbio metu, kiti žmonės:

- judina savo rankas,
- liečia jų petį.

Taip pat mes sužinojome, kad žmonės iš Švedijos,
kurie naudoja sakytinę lengvai suprantamą kalbą,
nemėgsta, kai pokalbio metu juos vadina:

- brangiuoju ar
- mylimuoju.

Taip juos gali vadinti tik šeima
arba geriausi draugai.

Mes taip pat paklausėme žmonių,

kurie gyvena Lietuvoje:

- kada jiems lengviau
suprasti kitus žmones.
- kaip jiems lengviau
bendrauti su kitais žmonėmis.

71 žmogus mums atsakė į šiuos klausimus.

Iš jų 27 asmenys buvo tie,

kuriems reikia lengvai suprantamos kalbos.

Juos mes vadiname vartotojais.

Tuo tarpu 44 asmenys buvo tie,

kurie padeda vartotojams.

Juos mes vadiname ekspertais.

Visi jie sakė,
kad jiems daug lengviau suprasti informaciją,
kai žmonės papasakoja jiems apie ką jie kalbės,
prieš pradėdami pokalbį.

Jie taip pat sutinka,
kad jiems lengviau suprasti informaciją,
kai žmonės apibendrina pokalbį.
Tai reiškia, kad po pokalbio, jie dar kartą
trumpai pakartoja tai, apie ką kalbėjo.

Taip pat žmonės Lietuvoje sakė,
kai kalbamės vieni su kitais
mums yra svarbu "bendradarbiauti ir mokėti klausytis".

Ko mes išmokome?

Mūsų grupė sužinojo daug naujų dalykų

apie žmones, kurie naudoja

sąlytinę lengvai suprantamą kalbą.

Tačiau mūsų grupė nori sužinoti dar daugiau.

Mes vis dar dirbame,

kad sužinotume daugiau naujų dalykų.

Kai mes sužinosime daugiau informacijos,

parašysime apie ją lengvai suprantama kalba.

Svarbu!

Mūsų grupė SELSI

turi internetinį puslapį.

Šio puslapio adresas internete yra www.selsi.eu.

Tatjana Knapp yra žmogus,

kuris vadovauja SELSI grupei.

Ji yra SELSI grupės **koordinatorė**.

Tatjanos elektroninis paštas yra: tatjana@risa.si

**Co-funded by
the European Union**